ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ

«БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНДЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ҚОЛДАНУДЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ»

атты ғылыми – әдістемелік семинар

МАТЕРИАЛДАРЫ

11 сәуір 2015г.

МАТЕРИАЛЫ

научно-методического семинара

«ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ОБУЧЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ»

11 апреля 2015ж.

лиз производственных ситуаций является характерным м проблемной учебы, потому что в нем наиболее полно ются требования единства практической и теоретической ости, связь подготовки в высших учебных заведениях ния с хозяйственной практикой.

решении любых проблемных ситуаций наилучших тов достигает тот, кто умеет отыскать возможности, не замечают другие.

с (от англ. case - случай, обстоятельство, состояние дел; льства, аргументы) - достаточно распространенная роведения занятий и осуществления контроля знаний в и взрослых по отдельной теме конкретного курса, а ля разрабатывания междисциплинарных заданий и на профессиональную компетентность.

раясь на зарубежный опыт, приведем классический модели ситуационной учебы:

п - индивидуальное изучение студентами текста ситуации;

п - вступительное слово преподавателя, постановка ателем основных вопросов по кейсу;

п - распределение студентов по малым группам (не -6 лиц в группе);

п - работа студентов в малых группах;

п - презентация «решений» каждой малой группы;

п - общая дискуссия, вопрос, выступления с места;

п - выступление преподавателя, его анализ ситуации.

од конкретных ситуаций - признанный в мире метод ции подготовки. Как считают специалисты, при ке отдельным профессиям этому методу можно до 25 % учебного времени. Он учит умению принимать в условиях альтернативного выбора.

остаточно просто знать о назначении форм обучения. има соответствующая квалификация преподавателя для ия той или иной формы обучения. К примеру, лекцию проводить подготовленный преподаватель, имеющий но большой опыт преподавания, глубокие ские знания, определенные практические знания, онально владеющий методикой чтения лекций.

В зависимости от дисциплины семинарские, пр занятия должны проводить подготовленные преподав

Вопросы о методах проведений лекций, семи практических занятий достаточно актуальная тема и будет рассмотрена в отдельной статье.

Сарыбаева И.С.
социология ғылымдарының кандидаты, әлеуметта
әлеуметтік жұмыс кафедрасының аға оқытушысы,
атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан,
e-mail: zhamyliya@mail.ru

Авсыдыкова Қ.Ә.
социология ғылымдарының кандидаты, әлеуметта
әлеуметтік жұмыс кафедрасының аға оқытуш
әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университ
Қазақстан, Алматы қ., e-mail: zhamyliya@ma

ЖОО ТҮЛЕКТЕРІНІҢ КӘСІБИ КОМПЕТЕНЦ ЕҢБЕК НАРЫҒЫ ТАЛАПТАРЫНЫҢ НЕГІЗІ Р

Мақалада еңбек нарығы талаптарының негізі ретінде орындарының түлектерінің кәсіби компетенциясы ашылға болашақ мамандарға қойылатын талаптардың мазмұнын аш

Түйін сөздер: түлек, еңбек нарығы, кәсіби білім жүйе

Sarybayeva I.S., Avsydykova K.A.

PROFESSIONAL COMPETENSE OF HEI GRAD STUDENTS AS A BASIS OF LABOUR-MARK REQUIREMENTS

In the article professional competense of HEI graduating basis of labour-market requirements is opened, the author ope of requirements imposed to future experts.

Keywords: graduating student, labour market, professio knowledge.

азіргі еңбек нарығында мекемелер мен ұйымдардың тіліктеріне сай білім беру саласында қызмет көрсету сін басқару өзекті мәселе болып отыр.

өрсетілетін білім қызметтерін жұмысберушілермен іру арқасында жас мамандардың өзгермелі еңбек ында әлеуметтік-кәсіби бейімделуіне мүмкіншілік береді кадрлардың біліктілігін арттыру мен қайта даярлау елерін шеше отырып, кәсіби білім беру саласының бесін көтеруге мүмкіндік береді. Бүгінгі таңда күн індегі басты мәселе – жұмыс беруші талаптарына сай білім беру.

Жоғарғы оқу орындары қоғамда бәсекеге қарсы тұра н, нрықтың сұраныстарына сай бола алатын мамандарды дауы тиіс. Қазіргі қоғамдағы еңбек нарығының сұранысы оғары, бәсекелестік деңгейі де бір орында қалып қойған Қазақстан Республикасы әлемдік аренадағы өз орнына ие үшін аз тер төккен жоқ. Сондықтан де, біз осындай ені қажетті деңгейде сақтап қалуымыз қажет.

ңбек нарығының талаптары ЖОО үшін өте маңызды отыр. ЖОО білім беру процесінде нарықпен тікелей -қатынаста жұмыс жасауы тиіс.

қу процесіндегі көптеген оқытудың қазіргі әдістері білім ның білімі мен қалыптасатын дағдыларын тастыруға бағытталған. Алайда, олар болашақ түлектер тенциясын қалыптастыру процесіне баса назар айды.

Мамандарға қойылатын талаптар кәсіби білім жүйесін нарығы қажеттіліктері мен нақты жұмысберушілердің лсын қанағаттандыруға бағыттайды және олар бірнеше ермен сипатталады:

- мамандарды дайындау сапасы мен біліктілікке атын талаптардың жоғарылауы;
- жаңа мамандықтардың пайда болуымен еңбек нарығында лестікті күрделендіру;
- экономикалық және әлеуметтік жағдайды өзгерту;
- білім беру қызметі нарығын кеңейту.

оғамдық өндірістің күрделенуі, жаңа техника мен огиялардың пайда болуы кадрлардың кәсіби дайындығы

мен олардың жалпы мәдени-техникалық деңгейі талаптарды үнемі арттырып отыруды талап сондықтан да қолданыстағы мамандықтар мен реттеу мен жүйелеуді, Қазақстан Республикас біліктілік жүйесін (ҰБЖ) әзірлеуді және ен кадрларды қалыптастыру шарттарын өзекті мәсел Бұл соңғы жылдары мамандарды даярлау д нарығының талаптарына сәйкес келмеуіне байла табылады. Мұның негізгі себебі бизнес әрекеттестіктің болмауында, соның әсерінен, жас жұмыссыздықтың жоғары деңгейде болуы, жүйелерінің қажетті дағдыларға ие жастарды еңбе дайындауға қабілетсіз екендігі және барлық өндір жоғары технологиялар мен ғылыми зерттеулерд өндіріс тәжірибесіне енгізілуі.

Осыған орай, қазіргі технологиялық жетіс күші нарығына жаңа стандарттық біліктілік талап және оқыту үдерісін бір ізге салуды талап етеді. басты бағыттардың бірі, жұмыс берушілер мен бірлестіктерін, кәсіби стандарттарды, сондай- мамандарды даярлаудың интегралданған бағдарламаларының құрылымы мен мазм нарығындағы сұранысқа және халықаралық сәйкес жаңарта жұмылдыру қажеттігі туындауда.

Білім беру жүйесі мен жұмысберушіл әлеуметтік серіктестік орнатылатын болса, қабілетті мамандарды дайындаудың бірден бір табылады. Қазіргі кезде жұмысберушілерді дайындық сапасын бағалауға тарту мәселелері отыр. Түлектердің кәсіби компетенциясын қалып жұмысберушілердің келесі пікірлерін де ескеру қаж

- кәсіби компетенцияларды қалыптастыру стандарттар дайындалуы тиіс;
- таңдалған мамандығы шеңберінде кәсі циялардың қалыптасу шеңбері анықталуы тиіс жән

Осындай тікелей байланыстар орын а әлеуметтік серіктестіктің екі тарабы да жағымды қол жеткізеді, мысалы: жұмысберуші диплом а

н жұмысқа кірісіп кете алатын қажетті квалификациялы
нға қол жеткізеді; ал білім беру мекемесі еңбек нарығында
ысқа ие мамандарды дайындауға және ЖОО беделін
уге мүмкіндік алады.

Түлектердің кәсіби компетенциялары сөз болған кезде
сберушілермен тығыз қарым-қатынас орнатқанымыз жөн.
і, жұмысберушілердің түлектерге қоятын талаптарын
аймыз. Ал, бұл талаптар мамандық бойынша
ндалатын мемлекеттік білім беру стандарттары мен кәсіби
арттардың фундаменті болып табылатын кәсіби
тенциялардың негізі болуы тиіс.

Кәсіби стандарттар жұмысшылардың қызметтерінің еңбек
ындағы сұраныска сәйкестігі деңгейін қалыптастырады
нақты мамандық шеңберіндегі біліктілік пен қабілет
цегі кәсіби критерийлерді сипаттайды.

Бұл сипаттамалар компетенцияларға бөлінеді де, осылайша
стандарт пен компетенция еңбек саласымен анықталады.
и стандарттың мәні сол кәсіби қызметтің өзіне тікелей
нысты. Кәсіби білім беру саласы маман дайындауда нақты
й кәсіби қызметке маман дайындап жатқандығын білуі
Олардың нақты қызметтері анықталғаннан кейін,
ционалды карта дайындалады. Аталған қызметтер білім
стандартының негізіне алынуы тиіс, себебі оқыту
рламасы оқытудың нәтижесі болып табылатын қызметкер
тенциясының жиынтығын құрайды.

Кәсіби стандарт - кәсіби қызметтің нақты бір саласында
мазмұнына, сапасы мен жағдайларына және жұмыс
ушының құзыреттілігіне қойылатын талаптар
царттар). Бұл құжатта, белгілі бір жұмысты немесе кәсіптік
ттерді орындау үшін меңгерілуі тиіс білімге, құзыретке,
ибеге кажетті талаптар анықталған. Еңбек пен білім
арын тиімді және тұрақты өзара әрекеттендіретін, соңында
ды тұрақты дамытуға мүмкіндік беретін құрал.

Аталған міндеттерді бүгінгі күн талабына сәйкестендіріп,
і де білімді, нарық талаптарына сай кәсіптік
дықтармен мамандарды айқандау үшін жоғары және
ік білім беруші оқу орындарынан оқытушылар мен білікті
мандар тартылуы тиіс.

Жоғарғы оқу орындары түлекте
компетенциясын қалыптастыру мақсатында
ақпараттық-әдістемелік және біліктілігі жоғар
құрамымен қамтамасыз ету маңызды болып табы
бірге, білім беру процесінің сапасын басқару м
жасау, әлеуметтік және тәрбиелік іс-шаралардың
ерекше. Себебі, кәсіби біліктілік білім алушыны
деңгейімен ғана емес, оған әсер ететін жанама
ықпалы басымырақ.

Қорыта келе, күнделікті өзгерісті еңбек нары
қабілетті, жұмысберушілер талаптарына жауап бер
мамандарды дайындау, әлеуметтік серіктестік бағы
қатар жүзеге асырылуы тиіс. Яғни, әрбір
орындарының стратегиялық даму бағыттарының
серіктестікті дамыту болуы тиіс. Сол кезде бітір
кәсіби компетенциясының қалыптасуы тур
қиындықтар туындамайтындығына сенімді бола ала

Пайдалынған әдебиеттер тізімі:

1. Олейникова О.Н., Муравьева А.А. Профессиона
принципы формирования, назначение и структура. Методич
АНО Центр ИРПО, 2011. 100 с.
2. http://www2.ed.gov/pubs/NatAtRisk/index.html.
3. Диалог образования и работодателей: рекоменда
возможности: Проект «Новые образовательные программы
тированные на профессиональные стандарты» в рамках про
ва Совета администрации Красноярского края и Агентства
родному развитию «Содействие комплексному социальн
развитию Красноярского края». М.: Фонд Новая Евразия, 20
4. Сенашенко В.С., Кузнецова В.А. Система
профстандарты http://ecsocman.hse.ru/data/2011/06/23/126735
5. Сухомлин В.А. Профессиональные стандарты и обр
дикулярный взгляд. http://www.cs.karelia.ru/news/ 2008/ums/p

References:

1. Oleinikova ON, AA Muraveva Professional standards:
formation, purpose and structure. Toolkit. MM: ANO Center IRPO,
2. http://www2.ed.gov/pubs/NatAtRisk/index.html.
3. Dialogue Education and Employers: recommen
opportunities: The "New educational programs of NGOs / STR-
standards" in the framework of the Partnership of the Council
the Krasnoyarsk Territory and the United States Agency